

Národní rámec pro partnerství TTnet České republiky

Tento text byl prezentován na Ustavující konferenci TTnetu ČR, konané 21. 1. 2005 v Praze. Koordinátorem TTnetu ČR je Národní ústav odborného vzdělávání, jmenovitě Mgr. Richard Veleta, který facilitoval vznik textu.

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE¹

Reformy

V 90. letech, po změně režimu, prošlo české školství řadou výrazných změn. Mnoho z nich se týkalo i oblasti odborného vzdělávání. Základními principy se staly depolitizace vzdělávání a právo žáků (resp. jejich rodičů) na volbu vzdělávací dráhy v souladu se schopnostmi a zájmy žáka.

Výhradním poskytovatelem vzdělání přestal být nadále stát – zřizovatelem školy se mohly nově stát i nestátní subjekty (právnícké i fyzické osoby, církve). K největšímu nárůstu nestátních škol došlo právě v oblasti odborného vzdělávání (počet SOŠ vzrostl více jak dvojnásobně).

Proběhla decentralizace řízení školství, pro kterou bylo charakteristické posílení rozhodovacích pravomocí škol i obcí; na druhé straně přechod na odvětvové řízení školství posílil některé centralizační tendence.

Vývoj odborného vzdělávání byl v ČR v 90. letech výrazně ovlivněn programem Phare *Reforma odborného vzdělávání v České republice*, který byl realizován v letech 1994 – 98. Cílem tohoto programu bylo nastartovat transformaci systému odborného vzdělávání prostřednictvím rozvoje jeho vybraných komponent (např. tvorba kurikula, hodnocení a zkoušení, tvorba nových učebních materiálů, modernizace vybavení pilotních škol, partnerství škol se školami ze zemí EU, DVPP). Součástí projektu, jehož částí byly pilotně ověřovány na 19 odborných školách, byla řada doporučení, k jejichž plošné realizaci došlo či dochází teprve v současnosti – např. tvorba dvoustupňového kurikula, integrace klíčových

¹ Terminologická poznámka

Pro souhrnné označení jedné z cílových skupin TTnetu je v textu používáno sousloví „**učitelé odborných předmětů, instruktoři a lektori**“. Označení „**učitelé odborných předmětů**“ zahrnuje v textu tyto pedagogické subprofese: učitelé odborných předmětů SŠ, učitelé praktického vyučování, učitelé odborného výcviku, učitelé uměleckých odborných předmětů na SŠ a konzervatořích, učitelé praktického vyučování a odborné praxe VOŠ.

Text dále užívá termín „**odborné vzdělávání a příprava**“ (OVP), který zahrnuje „počáteční odborné vzdělávání a přípravu“ (IVET – *initial vocational education and training*) a „**další odborné vzdělávání a přípravu**“ (CVET – *continuing vocational education and training*). Počáteční odborné vzdělávání a přípravu poskytují školy (SOŠ, SOU, VOŠ, konzervatoře a VŠ). Další odborné vzdělávání navazuje na počáteční a rozvíjí způsobilost k výkonu povolání. Další odborné vzdělávání úzce zaměřené na výkon konkrétního povolání je v textu označováno jako „**další profesní vzdělávání**“.

Termín „**další vzdělávání pedagogických pracovníků**“ (DVPP) je používána pro ten segment dalšího vzdělávání učitelů, který je akreditován MŠMT.

Pro spolupráci vzdělávacích institucí s podniky, profesními sdruženími apod. je v textu použit pojem „**sociální partnerství**“.

dovedností do kurikula všech oborů; formulace cílů jako ověřitelných výstupů, tvorba profesních a vzdělávacích standardů apod.

Postupně se prosazuje pojetí vzdělávání jako veřejné služby, jež má být standardizována a jež má poskytovat dostatečně pružnou nabídku, která by uspokojila rozšiřující se potřeby lidí.

Většina změn hlubšího charakteru postupuje velmi zvolna. Vzdělávání je státní prioritou převážně pouze v proklamacích; reálná politika favorizuje jiné oblasti společenského života. Česká republika tak nadále zůstává spíše tradiční ekonomikou, než ekonomikou znalostní. V sektoru vzdělávání však působí významný a rostoucí okruh odborníků, který postupně prosazuje inovační vzdělávání. Živě a efektivně komunikuje s nejrůznějšími skupinami sociálních partnerů, zejména se samotnými klienty vzdělávacích služeb a se zástupci světa práce.

Tyto inovační přístupy ke vzdělávání mají své zastánce v celém spektru společnosti: mezi žáky, studenty a rodiči, učiteli a managementy škol, mezi odbornými a výzkumnými pracovníky, mezi zástupci podniků, profesních asociací, mezi novináři a významný je také reformní okruh pracovníků v decizní sféře, tedy na ministerstvech a na úřadech samosprávy. Ve vrcholné politice je resort vzdělávání víceméně proreformní; v soutěži o finanční prostředky jsou však úspěšnější ekonomické resorty.

Procesy a tendence ovlivňující v současnosti odborné vzdělávání:

a) celospolečenské procesy

- dynamika společnosti a hospodářství motivuje lidi k celoživotnímu vzdělávání;

b) školská soustava

- objem finančních prostředků vyčleněných na vzdělávání v rámci školského systému stagnuje;
- výrazně klesá počet dětí ve věku docházky do středních škol; kapacity gymnázií jsou plně využity, kapacity SOŠ jsou nevyužity přibližně z 20 – 30% a kapacity SOU jsou nevyužity ze 40%;
- probíhá optimalizace škol, tzn. slučování několika škol pod jedno ředitelství; resp. rušení některých škol;
- výrazně se snižuje poptávka žáků (a rodičů) po učebních oborech;
- byla zahájena kurikulární reforma v rámci školského systému; stát bude nadále formulovat pouze kurikulární rámec (tzv. rámcové vzdělávací programy) a školy budou na tomto základě vytvářet tzv. školní rámcové programy, které budou vycházet z konkrétních podmínek a potřeb daných škol a zároveň budou splňovat státem stanovený standard, tedy zmíněné rámcové vzdělávací programy;
- rozvíjejí se široce profilované obory, v rámci kterých je posilována všeobecná složka vzdělávání;
- od učitelů a škol je očekáváno plnění nových rolí na jedné straně, ale na druhé straně neroste společenská podpora učitelů;
- jsou utlumovány aktivity státu v oblasti DVPP; tuto oblast stále výrazněji obsazuje nestátní sektor, který se stává respektovaným partnerem škol a decizní sféry;
- některé z odborných škol vyvíjejí aktivní hospodářskou činnost;
- část odborných škol se prosazuje na trhu s dalším odborným a dalším profesním vzděláváním a rekvalifikacemi;
- roste počet projektů (národních i mezinárodních), do kterých se zapojují odborné školy; roste spolupráce škol se sociálními partnery;
- informace o nabídce škol jsou široce dostupné; nyní se řeší jejich systematické propojení s informacemi ze světa práce.

c) vzdělávání dospělých, další odborné a profesní vzdělávání

- další profesní vzdělávání není systémově pojato; chybí základní systémové prvky: způsob financování, statistika a výkaznictví, systém informatiky a poradenství, způsob zajišťování kvality, věda a výzkum a celkové legislativní zakotvení;
- objem finančních prostředků vyčleněných na podnikové vzdělávání je různý; v průměru je vykazováno 0,9% vynakládaných na vzdělávání z ceny práce; v zemích EU je to v průměru 3,5%.

Instituce

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) má ze zákona tyto kompetence související s odborným vzděláváním:

- odpovídá za koncepci, stav a rozvoj vzdělávací soustavy;
- vytváří podmínky pro vzdělávání osob umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy;
- vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků;
- odpovídá za uplatňování státní finanční politiky ve školství.

Ministerstvo školství zřizuje k plnění svých funkcí přímo řízené organizace, z nichž pro síť TTnet jsou relevantní tyto:

Národní ústav odborného vzdělávání (NÚOV), který pro odborné školství tvoří, inovuje a posuzuje učební dokumenty; zajišťuje poradenskou a koordinační činnost pro jednotlivé skupiny oborů, pro centrální orgány i pro školy zajišťuje koncepční a výzkumné práce, vytváří a udržuje informační základnu odborného školství včetně analýz trhu práce, spolupracuje se sociálními partnery a zahraničními institucemi. NÚOV je členem konsorcia ReferNet a zřizovatelem Národního centra Europass.

Centrum pro studium vysokého školství (CSVŠ), které zpracovává studie ke koncepci a strategii rozvoje vysokého školství, plní funkci střediska pro ekvivalenci dokladů o vzdělání, podílí se na fungování systému distančního vzdělávání a zajišťuje realizaci vzdělávacích programů EU v České republice.

Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV), který zajišťuje provoz a rozvoj statistického informačního systému ve školství; monitoruje rozvoj školského systému, analyzuje a interpretuje jeho trendy.

Česká školní inspekce (ČŠI) je správní úřad s celostátní působností. Provádí externí evaluaci a kontrolu práce škol. Analyzuje získané informace a charakterizuje silná a slabá místa škol a školství jako systému. Tím signalizuje závažné jevy a vývojové tendence, k nimž ve školství dochází.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) odpovídá za řízení a rozvoj dalšího profesního vzdělávání a rekvalifikace, za vedení národní soustavy povolání a za informační a poradenskou pomoc krajům v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů.

Národní vzdělávací fond, o. p. s., (NVF) je nezávislá nezisková organizace založená v roce 1994 Ministerstvem práce a sociálních věcí s podporou Evropské komise.

Posláním NVF je zejména podpora rozvoje lidských zdrojů, celoživotního učení, zaměstnanosti, konkurenceschopnosti a sociálního rozvoje ČR

Asociace institucí vzdělávání dospělých (AIVD) je nevládní nepolitickou organizací sdružující organizace a instituce zabývající se vzděláváním dospělých na území ČR.

Programové dokumenty a legislativa

Základním soudobým programovým dokumentem je **Národní program rozvoje vzdělávání v ČR – tzv. Bílá kniha** (2001). V návaznosti na Bílou knihu je ministerstvem školství zpracováván vždy na období 2 – 6 let tzv. **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy**, který je klíčovým strategickým dokumentem vymezujícím základní státem podporované záměry rozvoje. Na tento typ dokumentu navazují **dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy jednotlivých krajů**. Pro danou oblast je zásadní také **Strategie rozvoje lidských zdrojů pro Českou republiku**, dokument přijatý vládou ČR v r. 2003.

Pro danou oblast jsou relevantní následující zákony:

- Zákon o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon);
- Zákon o školských zařízeních;
- Zákon o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením;
- Zákon o státní správě a samosprávě ve školství;
- Zákon o vysokých školách;
- Vyhláška o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků.

1. 1. 2005 vstoupil v platnost nový zákon č. 561/2004 Sb. **Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání** (dále „školský zákon“) a nový **Zákon o pedagogických pracovnících** č. 563/2004 Sb., který upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich další vzdělávání a kariérní systém.

V současné době je ministerstvem školství připravován **návrh zákona o dalším vzdělávání**.

Počáteční odborné vzdělávání a příprava

Počáteční odborné vzdělávání (relevantní z hlediska TTnetu) poskytují v České republice

- **střední odborné školy;**
- **střední odborná učiliště;**
- **konzervatoře;**
- **vyšší odborné školy.**

Část odborných škol funguje v rámci výchovných ústavů, které spadají mezi tzv. školská zařízení.

Úspěšným ukončením studia příslušného vzdělávacího programu středního vzdělávání se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- **střední vzdělání;**
- **střední vzdělání s výučním listem;**

- **střední vzdělání s maturitní zkouškou.**

Úspěšným ukončením studia příslušného vzdělávacího programu vyšší odborné školy se dosahuje stupně vzdělání:

- **vyšší odborné vzdělání** (označení absolventa vyšší odborné školy se uvádí za jménem a zní: diplomovaný specialista, „DiS“).

Střední odborné školy (SOŠ) kvalifikují své absolventy k výkonu středních technických, ekonomických a obdobných funkcí. Čtyřleté obory jsou zakončeny maturitní zkouškou (ISCED 3A) a absolventi se mohou ucházet o vysokoškolské studium. Menší počet oborů dvou- a tříletých je zakončen závěrečnou zkouškou, absolventi dostávají výuční list (ISCED 3C). Novými obory SOŠ jsou tzv. lycea, která nesměřují k přípravě na profesi, ale k cílené přípravě pro vybrané obory terciálního vzdělávání.

Střední odborná učiliště (SOU) kvalifikují své absolventy především k výkonu dělnických povolání, a to v jednoletých, dvouletých (ISCED 2C) a tříletých (ISCED 3C) oborech. Toto studium je zakončeno závěrečnou zkouškou, absolventi získávají výuční list. Čtyřleté obory SOU (ISCED 3A), početně málo zastoupené, kvalifikují své absolventy k výkonu náročných dělnických povolání a k funkcím provozního charakteru tedy (ISCED 3A). Jejich studium je zakončeno maturitní zkouškou, absolventi se mohou ucházet o vysokoškolské studium.

Konzervatoře připravují studenty na umělecká a umělecko pedagogická povolání.

Vyšší odborné školy připravují studenty pro výkon náročných povolání (ISCED 5B), k jejichž výkonu není třeba vysokoškolského vzdělání.

Střediska praktického vyučování nejsou v pravém slova smyslu školami, nemají své vlastní žáky. Zajišťují praktické vyučování a výcvik pro žáky SOU, kterým jejich škola zajišťuje pouze teoretické vyučování.

Absolventi tříletých oborů středních odborných škol a středních odborných učilišť, které jsou ukončeny závěrečnou zkouškou, si mohou doplnit střední vzdělání s maturitní zkouškou v dvouletém **nástavbovém studiu** (ISCED 3A). Nástavbové studium organizují převážně SOŠ.

Zřizovatelem většiny odborných škol jsou krajské samosprávy; část škol je zřízena soukromými osobami či církvemi. Stát se podílí na financování nejen veřejných škol, ale také církevních a soukromých. V soukromých školách platí žáci školné.

Kurikulární dokumenty pro počáteční vzdělávání odborných škol schvaluje MŠMT, a to na základě posouzení expertů NÚOV. V roce 1998 vstoupil v platnost Standard středoškolského odborného vzdělávání, s nímž musí být nové vzdělávací programy škol v souladu.

Výuka probíhá v koedukovaných třídách podle věkových úrovní. Třídy mají v průměru 26 – 28 žáků. Vyučovací hodina odborných předmětů i všeobecně vzdělávacích předmětů trvá 45 minut (platí pro SŠ i VOŠ), týdenní počet vyučovacích hodin je 28-33. V odborném výcviku je vyučovací jednotkou vyučovací den. Vyučovací hodina odborného výcviku (SŠ) a vyučovací hodina odborné praxe (VOŠ) trvá 60 minut.

Vyučovány jsou všeobecně vzdělávací předměty a odborné předměty. Praxe žáci absolvují v podnicích či dalších institucích. **Teoretická výuka** je na SOŠ i SOU, konzervatořích a VOŠ organizována převážně v třídně hodinovém systému. **Praktická příprava a odborný výcvik** se odehrávají buď v odborných školních učebnách, školních dílnách nebo přímo v podnicích či střediscích praktického vyučování. Praxe jsou organizovány po dnech. Ve studijních oborech v 1. ročníku jeden den v týdnu, ve 2. až 4. ročníku se střídá týden praxe a týden teorie. Ve dvouletých a tříletých oborech se po celou učební dobu střídá týden teorie a týden praxe.

Další odborné vzdělávání

Další odborné vzdělávání je poskytováno jak odbornými školami, tak podniky i institucemi pro vzdělávání dospělých. Odborné školy poskytují dospělým vzdělávání vedoucí k určitému kvalifikačnímu stupni shodně s počátečním vzděláváním. Vedle toho školy nabízejí na komerční bázi i další odborné vzdělávání. Mnohé podniky poskytují svým zaměstnancům další odborné a profesní vzdělávání prostřednictvím interních vzdělávacích institutů či ve formě kurzů zajišťovaných externími vzdělavateli, nejčastěji soukromými. Komerční vzdělávání dospělých se vyvíjí v prostředí volného trhu se vzděláváním, není nijak koordinováno a systematicky evaluováno. Statistické informace o tomto sektoru jsou velmi kusé.

Pedagogičtí pracovníci v odborném vzdělávání a přípravě a jejich vzdělávání

(terminologie dle Zákona o pedagogických pracovnících platného od 1. 1. 2005)

Na středních a vyšších odborných školách a konzervatořích působí vedle učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů **učitelé odborných předmětů (UOP)** a **učitelé praktického vyučování (UPV)**.

Na středních odborných učilištích působí vedle učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů **učitelé odborných předmětů (UOP)** a **učitelé odborného výcviku (UOV)**, dříve mistři odborné výchovy.

Výcvik žáků přímo v podnicích zajišťují **instruktoři**, kteří jsou zaměstnanci podniku a výcvik garantují na základě kontraktu, jehož stranami jsou příslušná škola, podnik a instruktor. Instruktoři jsou za svou pedagogickou práci odměňováni.

Mimo školský systém především v podnikové sféře působí tzv. **lektoři**, kteří dospělým poskytují další odborné (resp. profesní) vzdělávání nejrůznějšího zaměření. Mohou být zaměstnanci vzdělávací instituce nebo zaměstnanci podniku poskytujícího vzdělávání svým zaměstnancům nebo mohou být osobami samostatně výdělečně činnými. Skupina lektorů zahrnuje nejrůznější subprofese a specializace, např. **trenéry, mentory, kouče, facilitátory, supervizory** atd.

Vyjmenované skupiny pracovníků jsou hlavními zájmovými skupinami TTnetu ČR, společně se svými vzdělavateli. Jde o poměrně velkou skupinu profesionálů.

V rámci školského systému působilo v odborném školství ve školním roce 2003/2004 přibližně (dle terminologie platné do konce r. 2004):

- 19 000 učitelů odborných předmětů;
- 1 200 učitelů prakticko-dílnského vyučování;
- 8 140 mistrů odborné výchovy;
- 5 270 instruktorů.

Do těchto počtů jsou zahrnuti pedagogičtí pracovníci jako fyzické osoby, a to jak interní, tak externí. Pedagogičtí pracovníci speciálních škol a škol při výchovných ústavech nejsou zahrnuti.

Počet lektorů není statisticky sledován. Jejich počet lze podle vydaných živnostenských listů odhadnout na cca 15 000.

Kvalifikační předpoklady učitelů počátečního odborného vzdělávání a přípravy

Učitelé odborných předmětů střední školy získávají odbornou kvalifikaci VŠ vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu:

- a) v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů odborných předmětů střední školy,
- b) nebo studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného odborného předmětu, a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo „studiem pedagogiky“².

V důsledku velké oborové diferencovanosti odborného školství (existuje téměř 2000 vyučovacích předmětů) působí v odborném školství jako učitelé i externí pracovníci.

Učitelé praktického vyučování získávají odbornou kvalifikaci

- a) VŠ vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu studijního oboru, který odpovídá charakteru praktického vyučování, a VŠ vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo studiem pedagogiky (viz výše),
- b) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu VOŠ v oboru, který odpovídá charakteru praktického vyučování, a VŠ vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo studiem pedagogiky (viz výše),
- c) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, a VŠ vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů

² „Studium pedagogiky“ rozumí nový školský zákon vzděláním získaným studiem v akreditovaném vzdělávacím programu v oblasti pedagogických věd uskutečňovaném zařízením dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v rozsahu nejméně 120 hodin s obsahovým zaměřením na pedagogiku, psychologii a didaktiku.

střední školy, nebo studiem pedagogiky (viz výše) s praxí v oboru v délce nejméně 3 let.

Učitelé odborného výcviku získávají odbornou kvalifikaci vzděláním stanoveným pro učitele praktického vyučování (viz výše) a středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělávání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu.

Učitelé odborného výcviku v zařízeních sociální péče musí navíc absolvovat akreditovaný vzdělávací program zaměřený na speciální pedagogiku.

Učitelé uměleckých odborných předmětů na SOŠ a konzervatořích získávají odbornou kvalifikaci podobným způsobem jako učitelé praktického vyučování.

Ředitel školy může v odůvodněných případech rozhodnout, že upouští od předpokladu splnění odborné kvalifikace u učitele uměleckého předmětu, pokud je nebo byl výkonným umělcem.

Učitelé praktického vyučování a odborné praxe VOŠ získávají odbornou kvalifikaci

- a) VŠ vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu studijního oboru, který odpovídá charakteru praktického vyučování,
- b) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu VOŠ v oboru, který odpovídá charakteru praktického vyučování, nebo
- c) středním vzděláním s maturitou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, a praxí v oboru v délce trvání nejméně 3 roky.

Specifické kvalifikační předpoklady jsou kladeny na **učitele jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky** a na **učitele náboženství** (viz §12 a §14 Zákona o PP).

Instruktoři v podnicích by měli mít odbornou kvalifikaci a základní pedagogickou (andragogickou) kvalifikaci na úrovni několikadenního kurzu. Instruktoři nespádají do kategorie učitelů a svým způsobem stojí vně školského systému. Jejich kvalifikačními předpoklady se tedy Zákon o pedagogických pracovnících nezabývá.

Lektoři zpravidla mají odbornou kvalifikaci na úrovni VŠ eventuálně úplné střední odborné vzdělání a nejméně základní andragogickou kvalifikaci. Pro zvýšení úrovně lektorských dovedností vyvinula Asociace institucí vzdělávání dospělých certifikovaný kurz lektorů, který do současné doby absolvovalo 200 lektorů.

Kvalifikační předpoklady pro vzdělavatele učitelů odborných předmětů, instruktorů a lektorů

Kvalifikační předpoklady pro práci VŠ učitelů

Na vysoké škole plní funkci učitelů akademičtí pracovníci (profesoři, docenti, odborní asistenti, asistenti, lektoři a vědečtí, výzkumní a vývojoví pracovníci podílející se na pedagogické činnosti). Na výuce se mohou podílet i další odborníci na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Zákon nepředepisuje těmto učitelům povinnost absolvovat pedagogické vzdělání. Tyto kvalifikační předpoklady mohou stanovit vnitřní předpisy jednotlivých VŠ.

Učitelé v zařízeních pro další vzdělávání pedagogických pracovníků získávají odbornou kvalifikaci (dle Zákona o PP)

- a) VŠ vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd,
- b) nebo VŠ vzděláním získaným studiem v jiném akreditovaném magisterském studijním programu než podle písmene a) a pedagogickou praxí nebo praxí v oboru, který odpovídá charakteru vzdělávacích předmětů, v délce nejméně 7 let a v rozsahu, který odpovídá nejméně polovině stanovené týdenní pracovní doby.

Lektoři v institucích vzdělávajících učitele akreditovaných MŠMT

Odborné předpoklady lektorů pro vzdělávání pedagogických pracovníků jsou jedním z klíčových kritérií při akreditačním řízení – při posuzování akreditační komisí. Nedostatečné odborné předpoklady lektorů vzdělávací instituce mohou vést k nedoporučujícímu výroku akreditační komise, a tím k neudělení akreditace. Specifikaci odborných předpokladů lektorů DVPP zákon neuvádí.

Lektoři v institucích vzdělávajících učitele neakreditovaných MŠMT

Učitelé mohou být vzděláváni i lektory ze vzdělávacích institucí neakreditovaných ministerstvem, či v rámci neakreditovaných vzdělávacích programů. Náklady na tyto vzdělávací akce však nejsou ředitelé škol oprávněni hradit ze státního příspěvku (je možné je hradit např. z vlastní hospodářské činnosti).

Vzdělávání pedagogických pracovníků odborného vzdělávání a přípravy

Učitelé odborných předmětů se připravují na různých typech vysokých škol, popřípadě na konzervatořích. Jejich vzdělávání je organizováno jako souběžné (integrativní model) nebo – častěji – jako následné (konsekutivní model). V konsekutivním modelu je student nejprve připravován jako budoucí odborník ve zvoleném oboru a tomuto cíli odpovídá výběr učiva i zvolené formy a metody výuky. Po vykonání příslušných státních zkoušek se stává např. strojním, ekonomickým, chemickým, zemědělským či jiným inženýrem. Pokud se absolvent rozhodne pro učitelství, musí dále splnit podmínky tzv. pedagogické způsobilosti. Tu získá **absolvováním pedagogického studia**, které může probíhat souběžně s pregraduální přípravou v daném oboru, nebo až po dokončení své odborné pregraduální přípravy, tedy v rámci tzv. doplňujícího pedagogického studia.

Učitelé praktického vyučování a odborného výcviku se v rámci pedagogické přípravy připravují v doplňujícím pedagogickém studiu, zpravidla v kombinované tvorbě.

Do roku 1998 byly pro doplňující pedagogické studium stanoveny MŠMT určité podmínky, např. vstupní požadavky na posluchače, délka studia, soubor disciplín, jež musely být ve stadiu zahrnuty, požadavky na závěrečnou zkoušku apod. Od roku 1998 je však toto studium podle Zákona o vysokých školách zařazeno do tzv. celoživotního vzdělávání. **Kurzy celoživotního vzdělávání** nemusí vysoká škola akreditovat, není stanoven ani hodnocen jejich rozsah či obsah. V závěru kurzu obdrží frekventant osvědčení o absolvování kurzu. V důsledku toho vznikají pochybnosti, pokud se takový absolvent hlásí k bakalářskému studiu, zda mu toto neakreditované studium lze uznat a umožnit mu vstup přímo do 2. ročníku bakalářského studia.

Učitelskou kvalifikaci je tedy možné získat v rámci vysokoškolského akreditovaného programu, studiem neakreditovaného VŠ programu dalšího vzdělávání, **a dokonce ve studiu, které není realizováno vysokou školou.**

Kurikulum pedagogického studia zpracovává každá příslušná fakulta, resp. katedra či ústav odpovídající za jeho realizaci. Pedagogická praxe je realizována ve vyšším rozsahu zejména tehdy, pokud posluchači nemají vlastní pedagogickou zkušenost. V programech škol je na realizaci pedagogické praxe vyčleněno zhruba 20 výukových hodin pro účastníky, kteří již mají vlastní výukovou zkušenost, a až 80 hodin pro posluchače, kteří ještě s realizací výuky žádnou zkušenost nemají.

Pedagogické studium je ukončováno **závěrečnou zkouškou**, která zpravidla zahrnuje pedagogické a psychologické disciplíny a didaktiku odborných předmětů pro učitele odborných předmětů a didaktiku praktického vyučování pro učitele odborného výcviku. Součástí této zkoušky je i obhajoba závěrečné práce v minimálním rozsahu cca 30 stran.

Další vzdělávání učitelů OVP

MŠMT poskytuje školám určitou částku, která je účelově vázána na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Z těchto prostředků mohou školy hradit programy DVPP, které jsou akreditovány ministerstvem školství. V tomto rámci mají školy při volbě z nabídky DV PP prostor pro rozhodování na základě vlastních potřeb. Na dalším vzdělávání těchto pracovníků se v určité míře podílejí také podniky a profesní sdružení. Přesnější údaje z tohoto segmentu chybí.

Současná situace pedagogických pracovníků v odborném vzdělávání a přípravě

V pedagogických subprofesích, které jsou relevantní pro TTnet, pracuje dnes přes 40 000 učitelů odborných předmětů a instruktorů v rámci IVET a přibližně 15 000 lektorů v rámci dalšího odborného (profesního) vzdělávání.

Učitelé odborných předmětů a instruktoři v podnicích vzdělávají tři čtvrtiny mladých lidí ve středoškolském věku a částečně se podílejí na dalším odborném vzdělávání dospělých. Společnost s nimi počítá jako s hlavními aktéry změn v počátečním odborném vzdělávání a přípravě. Jejich působení se rozšiřuje o další role. Technický a technologický vývoj postupuje velmi dynamicky vpřed - tlak na profesní růst těchto pedagogických pracovníků je tedy v porovnání s ostatními učiteli největší.

Přítom péče o profesionalitu těchto pedagogických pracovníků je v porovnání s ostatními učitelskými subprofesemi nejméně intenzivní a systematická. Jsou v pozadí společenského zájmu, příležitosti k dalšímu profesnímu rozvoji mají omezené a výrazně méně se jejich problémům věnuje výzkum a publicistika. Sami tito pedagogové se výrazněji nesdružují, neformulují své specifické potřeby, málo publikují, málo komunikují mezi sebou navzájem. Důsledkem je malý reálný vliv této početné profesní skupiny.

Je velmi málo objektivních zdrojů informací o práci těchto pedagogických pracovníků. Nejméně informací je k dispozici o působení instruktorů v podnicích. Relativně nejvíce víme o práci učitelů odborných předmětů. Veřejně dostupné výroční zprávy jednotlivých odborných škol, ač někdy poměrně rozsáhlé, poskytují zřídka reálný vhled do práce odborných učitelů a instruktorů. Informačně podstatné jsou evaluační zprávy o školách navštívených Českou školní inspekcí. Souhrnná výroční zpráva České školní inspekce za školní rok 2002/2003 konstatuje v souvislosti se středním odborným vzděláváním následující zjištění:

- zlepšuje se dodržování učebních osnov;
- často však není kladen důraz na rozvoj kompetencí žáků daných profilem absolventa;
- učitelé si dobře připravují látku po stránce obsahové, méně pozornosti věnují výběru vhodných forem a metod práce;
- v práci učitelů odborných předmětů převažuje frontální výuka, používané vyučovací postupy jsou převážně zaměřeny na paměťové zvládnutí učiva, méně často motivují žáky k tvůrčímu myšlení;
- kooperativní techniky učení jsou v rámci odborného vzdělávání využívány převážně pouze v praktickém vyučování SOU a SOŠ;
- učitelům velmi často nezbyvá v hodinách čas na shrnutí a závěrečné opakování učiva;
- vyučování je nediferencované; časové rozvržení učiva a tempo výuky jsou orientovány na průměrného žáka;
- učební prostředí působí motivačně a podnětně v rámci praxí a odborného výcviku; v teoretických disciplínách na SOU a SOŠ je situace v této oblasti podstatně horší;
- pozitivní zpětná vazba jako motivační prvek je využívána zřídka;
- při hodnocení žáků převažuje písemná forma zkoušení nad ústní;
- klasifikace bývá objektivní, je však málokdy žákům zdůvodněna;
- žáci nejsou většinou vedeni k sebehodnocení a k hodnocení spolužáků (výjimku tvoří SOŠ s uměleckým zaměřením);
- vztahy mezi žáky a učiteli jsou většinou vstřícné, často však chybí prostor pro diskusi a vyjadřování názorů žáků;
- není věnována dostatečná pozornost systematickému rozvoji komunikativních dovedností žáků, jejich vzájemné spolupráci;
- managementy škol při sestavování rozvrhů hodin podceňují zásady psychohygieny výuky;
- ve sledovaném školním roce nemělo 8,6% učitelů na SOŠ a 23,5 učitelů na SOU požadované pedagogické vzdělání; situace je vážná především ve školách umístěných v malých obcích; v SOŠ s uměleckým zaměřením je kvalifikovanost nadprůměrná;
- ředitelé škol věnují rostoucí pozornost dalšímu vzdělávání učitelů, stále však chybí cílené vzdělávání ve využívání moderních metod a forem práce, což se projevuje v tradičním stereotypním stylu výuky;
- materiální zabezpečení praktického vyučování a odborných předmětů je na SOU a SOŠ výborné, často však na úkor všeobecně vzdělávacích předmětů, většina škol disponuje kvalitně vybavenými učebnami výpočetní techniky;
- většina odborných škol má kvalitně zpracovanou koncepci a vymezené kompetence jednotlivých pracovníků;
- přibývá škol, které vycházejí z výsledků autoevaluace a které vycházejí i z poznatků získaných při návštěvách svých učitelů v zahraničí;
- pedagogičtí pracovníci stále častěji pracují týmovým způsobem.

Vzdělavatelé učitelů odborných předmětů, instruktorů a lektorů

Silné stránky v dané oblasti

- K dispozici jsou kvalitní vzdělávací programy pro přípravu pedagogických pracovníků;
- vzdělávací instituce disponují množstvím erudovaných učitelů;
- v historii i současnosti jsou k dispozici příklady dobré praxe, na které je možno navazovat; některé z programů jsou kladně oceňovány v zahraničí;

- některé z institucí vzdělávajících učitele intenzivně spolupracují se zahraničím;
- na vzdělávání učitelů se částečně podílejí profesní sdružení, která spolupracují se školami;
- žáci jsou významným motorem motivujícím část učitelů k dalšímu vzdělávání;
- na efektivní sebevzdělávání jsou poměrně dobře připraveni vysokoškolsky vzdělaní učitelé;
- mezi učiteli existuje silná poptávka po vzdělávání motivovaná snahou o kariérní růst;
- Asociace institucí vzdělávání dospělých již třetím rokem pořádá Certifikovaný kurz lektorů.

Slabé stránky v dané oblasti

- Vzdělávání učitelů odborných předmětů, instruktorů a lektorů, a to především jejich další odborné vzdělávání, postrádá systém a není koordinované. Na způsobu jeho poskytování se nedostatečnou měrou podílejí partneři, není tvořeno v rámci sociálního dialogu vzdělavatelů, odborných učitelů, podniků, výzkumníků a decizní sféry.
- transformací pedagogických center zanikla institucionalizovaná školící síť, která by měla kapacitu poskytovat vzdělávání zaměřené na pedagogické a odborné inovace;
- nedostatek vzdělávacích programů v rámci DVPP zaměřených na odborné vzdělávání;
- značná část velmi potřebných vzdělávacích akcí určených především pro učitele odborných předmětů (týkající se např. nových technologií, nových materiálů) je nabízena profesními sdruženími; tyto kurzy však zpravidla nemají akreditaci ministerstva školství (profesní sdružení neusilují o akreditaci), a proto ředitelé škol nemohou účast na těchto kurzech hradit svým učitelům odborných předmětů ze státního příspěvku na další vzdělávání pedagogických pracovníků;
- „doplňující pedagogické studium“ je zahrnuto do dalšího vzdělávání, jeho vzdělávací programy tedy nemusejí projít akreditací; v této oblasti tedy pravděpodobně dochází k velkým rozdílům v kvalitě programů i v kvalitě jejich poskytování;
- v ČR neexistuje systém uznávání výsledků předchozího vzdělávání a učení, není možné jej tedy využívat pro uvedené profese;
- nedostatek informací o vzdělávací nabídce profesních sdružení;
- oborové a předmětové didaktiky pro některé obory nejsou zpracovávány či rozvíjeny;
- péče o profesi je slabá;
- chybí akademická platforma pro odbornou diskusi v této oblasti (dříve Kolegium pedagogiky a psychologie AVČR, časopisy Odborná škola, Odborná výchova apod);
- přípravné vzdělávání učitelů se zatím nepodílí na přípravě na kurikulární reformu, na přípravě učitelů na týmovou tvorbu školních vzdělávacích programů;
- učitelé, kteří se připravují na výuku na středních školách, nejsou připravováni na poskytování vzdělávacích služeb dospělým;
- spolupráce VŠ poskytujících vzdělávání učitelům není systematická a soustavná;
- výměna informací a zkušeností mezi vzdělavateli je nedostatečná;
- efektivní komunikaci ztěžuje nejednotná terminologie.

2. Národní cíle v oblasti odborného vzdělávání a přípravy v evropském kontextu

Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávací soustavy ČR z roku 2002 stanovuje následující **rozvojové priority**:

1. reforma a modernizace cílů a obsahu vzdělávání;

2. reforma ukončování středoškolského studia;
3. péče o kvalitu, monitorování a hodnocení vzdělávání;
4. rozvoj integrovaného diagnostického, informačního a poradenského systému v oblasti vzdělávání;
5. optimalizace vzdělávací nabídky a institucionální struktury regionálního školství;
6. zkvalitňování podmínek práce pedagogických a řídicích pracovníků škol;
7. rozvoj dalšího vzdělávání jako součásti celoživotního učení.

V oblasti zájmu **TTnetu** jsou tyto rozvojové priority rozpracovány do následujících cílů a aktivit:

(ad 1) **Reforma a modernizace cílů a obsahu vzdělávání**

Kurikulární reforma, legislativně zakotvená novým školským zákonem, je založena zejména na „přechodu od osvojování si velkého objemu faktů k rozvoji klíčových životních dovedností, zesílení důrazu na výuku cizích jazyků, na informační a občanskou gramotnost. V oblasti odborného vzdělávání přesouvá jeho těžiště od úzce specializovaných k širokoprofilovým oborům. Zvyšuje se důraz na vnitřní diferenciaci a individualizaci vzdělávání s ohledem na specifické potřeby vzdělávajících se.“

Dvojstupňová tvorba kurikula přináší učitelům novou roli - roli tvůrců kurikula. Před vzdělavateli učitelů leží tedy úkol připravit budoucí i současné učitele na tuto roli. Zároveň bude třeba podpořit zásadní změnu samotné výuky; změnu spočívající v postupném přechodu od efektivity pozbyvajících frontálních technik výuky k inovativnímu vyučování. Podporu těmto hlubokým a dlouhodobým změnám v práci učitelů mohou opět výrazně poskytnout vzdělavatelé učitelů.

(ad 2) **Reforma ukončování středoškolského studia**

Reforma maturity a závěrečné zkoušky také poněkud posouvá role učitelů, což se bude muset projevit v jejich vzdělávání. Pro učitele bude především novinkou model závěrečné zkoušky, na jejíž přípravě i průběhu budou participovat sociální partneři, zejména profesní sdružení a zaměstnavatelé.

(ad 3) **Péče o kvalitu, monitorování a hodnocení vzdělávání**

Tato priorita se bytostně dotýká práce učitelů v počátečním OVP a jejich vzdělavatelů. Po učitelích bude požadována profesionální péče o kvalitu jejich práce; to se neobejde bez důkladného vzdělávání v rámci počátečního i dalšího odborného vzdělávání.

(ad 4) **Rozvoj integrovaného diagnostického, informačního a poradenského systému v oblasti vzdělávání**

Přestože páteří připravovaného integrovaného diagnostického, informačního a poradenského systému budou služby externích poskytovatelů (externích z hlediska školy) a specializovaných pracovníků škol (speciálních pedagogů a školních psychologů), jsou diagnostické kompetence a informační, poradenské a preventivní služby očekávány i od „řadových učitelů“. Rozšiřování služeb škol a rozšiřování rolí pedagogické profese musí být podpořeno systematickým vzděláváním pedagogických pracovníků i manažerů škol.

Diagnostické, informační, poradenské a preventivní služby mají své opodstatnění i v rámci dalšího odborného (profesního) vzdělávání dospělých. Kompetence z nich vyplývající jsou klienty očekávány i od lektorů.

(ad 5) **Optimalizace vzdělávací nabídky a institucionální struktury regionálního školství**

Od středních odborných a vyšších odborných škol se v rámci této priority mimo jiné očekává, že se zapojí do poskytování dalšího odborného a profesního vzdělávání určeného dospělým.

Vyučovat a školit dospělé (často zkušené pracovníky) vyžaduje však od učitelů nové kompetence; kompetence srovnatelné s těmi, které potřebují ke své práci lektoři DOV. Tyto kompetence však musí většina učitelů aspirujících na roli lektora DOV získat důkladným vzděláváním.

(ad 6) **Zkvalitnění podmínek práce pedagogických pracovníků a manažerů škol**

Tato rozvojová priorita leží v centru zájmu TTnetu. Dlouhodobý záměr z roku 2002 předpokládal, že páteří systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků budou pedagogická centra. Ta však v průběhu roku 2004 částečně omezila vzdělávací funkci. V současné chvíli není zřejmé, jak bude systém DVPP vypadat.

(ad 7) **Rozvoj dalšího vzdělávání jako součásti celoživotního učení**

Stát si v roce 2002 v Dlouhodobém záměru vytýčil několik cílů, které souvisejí s posláním TTnetu:

- vytvoření komplexního a pružného informačního a poradenského systému pro dospělé,
- vytvoření jednotného systému certifikací, který umožní získání dílčích certifikátů a uznání různých forem učení a předchozí pracovní zkušenosti,
- vytvoření systému akreditací vzdělávacích institucí, který bude garantovat dosažení kvality a relevantnosti poskytovaných vzdělávacích služeb,
- vytvoření systému monitorování kvality.

3. Cíle TTnetu České republiky

Obecným cílem, který má TTnet ČR společný s dalšími institucemi a iniciativami, je zkvalitnění výuky odborných předmětů a praktického výcviku v rámci počátečního odborného vzdělávání a zkvalitnění práce lektorů v podnikové sféře. Základní cílovou skupinou, ke které se budou aktivity TTnetu ČR vztahovat, jsou tedy učitelé odborných předmětů, instruktoři a lektoři.

Tohoto obecného cíle bude TTnet ČR dosahovat podporou práce učitelů a institucí, kteří/ktelé připravují pedagogické pracovníky pro oblast odborného vzdělávání, a spoluprací se sociálními partnery. Dále bude TTnet přispívat k řešení systémových otázek legislativními iniciativami.

Primární cílovou skupinou TTnetu ČR jsou tedy vzdělavatelé učitelů odborných předmětů, instruktorů a lektorů. V podmínkách České republiky jde zejména o učitele některých vysokých škol a o školitele nejrůznějších vzdělávacích institucí, soukromých i veřejných.

Cílem, k jehož dosažení chce TTnet ČR přispět, je **profesionalita** vzdělavatelů učitelů odborných předmětů, instruktorů a lektorů a vytváření **prostředí**, které podporuje spolupráci partnerů v této oblasti – na úrovni národní, evropské i širěji mezinárodní. Obzvláště významné je pro TTnet ČR partnerské propojení světa vzdělávání s podnikovou sférou.

Profesionalitou vzdělavatelů učitelů odborných předmětů, instruktorů a lektorů rozumí TTnet ČR takové působení, které podporuje u frekventantů vzdělávacích programů dosažení profesionálního standardu učitele a získání kompetencí pro trvalý profesní rozvoj.

Podporující prostředí TTnetu ČR je chápáno jako báze s těmito charakteristikami:

- základním principem sítě TTnet je partnerská spolupráce;

- jednotlícím prvkem spolupráce členů sítě je směřování k společnému cíli, jímž je zkvalitnění odborné přípravy a výcviku;
- partnerství členů sítě je nehierarchické;
- TTnet je otevřenou strukturou, členství v síti je bezplatné;
- síť podporuje volnou výměnu informací, názorů a příkladů dobré praxe.

Klíčové cíle TTnetu České republiky

Cíl 1: Připravit návrh systémového řešení vzdělávání učitelů odborných předmětů, instruktorů a lektorů.	
Zdůvodnění: Vzdělávání učitelů odborných předmětů, instruktorů a lektorů, především jejich další odborné (profesní) vzdělávání, postrádá systém, je často nahodilé, nekoordinované. Na tvorbě kurikula a poskytování vzdělávání se nedostatečnou měrou podílejí sociální partneři a cílové skupiny. Chybí především systematická spolupráce mezi podniky a světem vzdělávání.	
Aktivity k dosažení cíle	Časový rámec
Podrobné zmapování a analýza současného stavu v oblasti vzdělávání učitelů odborných předmětů, instruktorů a lektorů.	1. 2.05 – 30.9.05
Vypracování první verze komplexního návrhu systému vzdělávání. Návrh bude vypracován pracovní skupinou složenou ze zástupců vysokých škol, institucí poskytujících DVPP, AIVD, odborných škol, podniků a profesních sdružení, pracovníků decizní sféry a dalších sociálních partnerů.	– 31.1.06
Cíl 2: Formulovat profesní standard učitele odborných předmětů a profesní standard lektora. Vypracovat doporučení pro inovaci kurikula.	
Zdůvodnění: V ČR není dosud zaveden všeobecně akceptovaný profesní standard pro učitele odborných předmětů a lektory. Kurikula programů připravujících učitele na jednotlivých školách a ve vzdělávacích institucích tedy nevycházejí z takového konsensuálního dokumentu. Chybí tak jeden ze základních předpokladů a rámců pro rozvoj profesionality učitelů a lektorů.	
Aktivity k dosažení cíle	Časový rámec
Ustavení pracovní skupiny (skupin) pro profesní standardy a formulace těchto standardů.	1.2.05 – 31.12.05
Doporučení pro inovace kurikula programů pro přípravu učitelů odborných předmětů, instruktorů a lektorů vycházející z profesních standardů.	průběžně v roce 2006
Cíl 3: Rozvíjet existující oborové a předmětové didaktiky; iniciovat vytváření dosud nezpracovávaných oborových a předmětových didaktik.	
Zdůvodnění: Oborové didaktiky řady oborů nejsou v současnosti propracovávány, u některých oborů didaktiky pravděpodobně zcela chybí.	
Aktivity k dosažení cíle	Časový rámec
Zmapování a analýza stavu oborových a předmětových didaktik v ČR.	1.9.05 – 31.5.06
Vytvoření přehledu o vývoji v oblasti vybraných oborových a předmětových didaktik v zahraničí.	1.2.05 – 30.6.06
Inovování resp. vytváření oborových a předmětových didaktik	průběžně

Cíl 4: Fundraisingová podpora projektům v rámci cílů TTnetu.	
Zdůvodnění: Dostupnost prostředků pro financování národních projektů v oblasti TTnetu je v ČR omezená.	
Aktivity k dosažení cíle	Časový rámec
Vytváření grantové platformy, která by podporovala aktivity členů TTnetu při dosahování stanovených cílů.	1.2.05 – 31.12.05
Vytvoření informačního systému o možnostech financování projektů.	1.2.05 – 31.3.05
Aktualizace fundraisingového informačního systému	od 31.3. - průběžně

Cíl 5: Založení národního fóra podporujícího výměnu informací, myšlenek a příkladů dobré praxe. Zajištění široce dostupných informací a publikace příkladů dobré praxe z oblasti TTnetu.	
Zdůvodnění: V České republice jsou informace, reflexe a výměny zkušeností v oblasti vzdělávání učitelů atomizované, neutříděné a v některých případech nedostupné. Celonárodní fórum dosud nebylo vytvořeno.	
Aktivity k dosažení cíle	Časový rámec
Vytvoření webové stránky, která bude usnadňovat výměnu a sběr informací, diskuse a šíření příkladů dobré praxe. Stránka bude propojena s dalšími sítěmi (např. ReferNet, Europass), evropskými sítěmi TTnet a dalšími relevantními institucemi a informačními zdroji.	1.2.05 – 28.2.05
Publikace informací a příkladů dobré praxe v rámci webové stránky TTnetu, médií a publikací, public relations sítě TTnet.	průběžně

Uvedené cíle většinou překračují horizont roku 2005. Na konci roku 2005 nebo v lednu 2006 dojde k setkání aktivních členů TTnetu ČR a budou formulovány priority a cíle pro další období (1. výroční konference TTnetu ČR).

U zrodu TTnetu České republiky stojí skupina odborníků z vysokých škol připravujících učitele, zástupci středních odborných škol, zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, zástupci Národního ústavu odborného vzdělávání a zástupce Asociace institucí vzdělávání dospělých. V následující fázi budou do jednotlivých pracovních skupin přizváni zástupci podniků, profesních sdružení a dalších odborných škol.

Koordinací sítě TTnet byl Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pověřen Národní ústav odborného vzdělávání. Koordinátorem sítě se stal Mgr. Richard Veleta, odborný pracovník oddělení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Předpokládá se, že tato koordinační práce bude prováděna v průměrném rozsahu 4 - 5 pracovních dnů měsíčně. Národní ústav odborného vzdělávání bude dále přispívat k činnosti TTnetu poskytováním technického a prostorového zázemí.

TTnet ČR bude aktivně vyhledávat a zprostředkovávat finanční zdroje pro zajištění naplánovaných aktivit, a to v rámci národních i evropských grantových programů, případně soukromých zdrojů. Fázi vzniku odborně i finančně podporuje Cedefop.

4. Přínos TTnetu ČR v rámci evropské sítě TTnet

TTnet ČR se podle možností zapojuje do tematických projektů mezinárodní spolupráce v oblastech:

- zajišťování kvality práce učitelů a lektorů a zjišťování jejich vzdělávacích potřeb (quality assurance and learning needs of VET teachers and trainers),
- identifikace a uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení (validation and recognition of informal and non-formal learning for VET teachers and trainers).